

ETAP SZKOLNY KONKURSU „POZNAJEMY PARKI KRAJOBRAZOWE POLSKI”

XVII EDYCJA 2017/2018

WYPEŁNIA UCZESTNIK KONKURSU:

IMIĘ i NAZWISKO: .....

KLASA: .....

SZKOŁA: .....

INSTRUKCJA

Witamy Ciebie na Ogólnopolskim Konkursie „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”. Przed Tobą test składający się z 25 pytań - 15 z nich to pytania ogólne, obejmujące wiedzę z zakresu biologii i geografii w gimnazjum. Pytania ogólne są takie same dla wszystkich uczniów biorących udział w konkursie i są przygotowywane przez koordynatora ogólnopolskiego, natomiast pozostałe 10 pytań dotyczy Parku Krajobrazowego, na terenie którego znajduje się Twoja szkoła - są one przygotowane przez jego pracowników. Pytania są testowe, wielokrotnego wyboru.

Za każde prawidłowo rozwiązane zadanie można uzyskać 1 punkt.

Na rozwiązanie testu masz 30 minut. W teście zaznaczaj kółkiem prawidłową odpowiedź, a jeśli się pomyliłeś, skreśl krzyżykiem błędną odpowiedź i zaznacz ponownie kółkiem prawidłową. W przypadku pozostałych pytań, postępuj zgodnie z poleceniami.

Powodzenia!

Koordynator Ogólnopolski

Zadanie 1. (0-1)

Wybierz i zaznacz te parki krajobrazowe, którymi administruje Zespół Parków Krajobrazowych w Przemyślu?

- A. Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego, Park Krajobrazowy Gór Słonnych, Południoworostoczański Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej;
- B. Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego, Park Krajobrazowy Gór Słonnych , Południoworostoczański Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej, Park Krajobrazowy „Doliny Sanu”;

C. Park Krajobrazowy Pogórza Przemyskiego, Park Krajobrazowy Gór Słonnych ,
Południoworostoczański Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Puszczy Solskiej, Park
Krajobrazowy „Lasy Janowskie”,

D. żadna z odpowiedzi nie jest prawdziwa.

Zadanie 2. (0-1)

**Na trasie ścieżki przyrodniczo-kulturowej „DO RALLA” w Parku Krajobrazowego
Pogórza Przemyskiego znajduje się pomnik w formie płyty nagrobnej z piaskowca,
upamiętniający historię życia i śmierci:**

A. księcia Sapiehy,

B. psa Ralla,

C. konia Ralla,

D. odpowiedzi A i C są prawidłowe.

Zadanie 3. (0-1)

Co znajduje się w logo Południoworostoczańskiego Parku Krajobrazowego?

A. kamień,

B. rzeka,

C. ptak,

D. odpowiedzi B i C są prawidłowe.

Zadanie 4. (0-1)

Pomnikami przyrody, które występują na obszarach parków krajobrazowych mogą być:

A. skałki,

B. jaskinie,

C. drzewa,

D. wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

Zadanie 5. (0-1)

Ścieżka dydaktyczno-przyrodnicza „POLANKI” zlokalizowana jest w granicach:

A. Południoworostoczańskiego Parku Krajobrazowego,

B. Parku Krajobrazowego Pogórza Przemyskiego,

C. Parku Krajobrazowego Puszczy Solskiej,

D. żadna z odpowiedzi nie jest prawidłowa.

Zadanie 6. (0-1)

**Rezerwat „BRODUSZURKI” znajdujący się na terenie Parku Krajobrazowego Pogórza
Przemyskiego to:**

A. krajobrazowo-leśno-geologiczny rezerwat ze starodrzewem jodłowo-bukowym oraz
charakterystycznym fliszem karpackim,

B. krajobrazowy rezerwat chroniący kserotermiczne murawy oraz zbiorowiska podgórskiej
formy buczyny karpackiej,

C. rezerwat florystyczny chroniący bardzo rzadką w Polsce *brzozę czarną*,

D. torfowiskowy rezerwat chroniący *rosiczkę okrągłolistną*, *bagno zwyczajne* czy

Zadanie 7. (0-1)

**Stanowiska dokumentacyjne to miejsca występowania formacji geologicznych, ważnych pod
względem naukowym. Jednym z takich stanowisk na terenie Parku Krajobrazowego Pogórza
Przemyskiego są:**

A. „Złepieńce w Rybotyczach”,

B. „Cisowski Mur”,

- C. „Wodospad w Krzeczkowej”,
- D. „Flisz wapienny w Huwnikach”.

Zadanie 8. (0-1)

Z podanych zestawów wybierz ten, w którym znajdują się prawdziwe informacje na temat Parku Krajobrazowego Gór Słonnych:

- A. na terenie Parku znajduje się m.in. rezerwat „KOPYSTANKA ”,
- B. logo Parku przedstawia gałązkę sosnową na tle krętej drogi,
- C. w Parku biegnie trasa ścieżki dydaktyczno-przyrodniczej „*Drzewa Parku Podworskiego w Jureczkowej*”,
- D. Wielką osobliwością przyrodniczą Parku są zbiorowiska kserotermiczne przypominające kwietny step łąkowy.

Zadanie 9. (0-1)

Który z trzech rezerwatów Parku Krajobrazowego Puszczy Solskiej: „Nad Tanwią”, „Czartowi Pole” czy „Bukowy Las” leży w całości na obszarze województwa podkarpackiego:

- A. „Bukowy Las”,
- B. „Czartowe Pole”,
- C. „Nad Tanwią”,
- D. żaden z wymienionych

Zadanie 10. (0-1)

Arlamów to miejscowość turystyczna znajdująca się na granicy dwóch Parków Krajobrazowych - jakich:?

- A. Południoworoztoczańskiego i Puszczy Solskiej,
- B. Pogórza Przemyskiego i Gór Słonnych,
- C. Gór Słonnych i Doliny Sanu,
- E. Jaśliskiego i Pogórza Przemyskiego

Zadanie 11. (0 – 1)

Które ze zdań dotyczących budowy geologicznej i rzeźby powierzchni Polski jest błędne:

- A. najmłodszą geologicznie krainą geograficzną w Polsce są Żuławy Wiślane, które powstały wskutek akumulacyjnej działalności rzeki,
- B. w Tatrach występują elementy rzeźby glacialnej oraz formy rzeźby krasowej,
- C. tereny Nizin Środkowopolskich zostały wyrównane przez intensywną denudację, która zachodziła w trzeciorzędzie,
- D. charakterystycznymi elementami krajobrazu Wyżyny Lubelskiej są wąwozy, które zostały utworzone w pokrywach lessowych.

Zadanie 12. (0 – 1)

Pobrzeże Koszalińskie zajmuje środkową część polskiego wybrzeża. Najcenniejszy przyrodniczo obszar wybrzeża objęto ochroną tworząc Słowiński Park Narodowy. Mimo, że połowę powierzchni tego Parku zajmują jeziora najbardziej charakterystycznym elementem tego obszaru są:

- A. klify,
- B. wędrujące wydmy,
- C. równiny sandrowe,
- D. szerokie piaszczyste plaże.

Zadanie 13. (0 – 1)

Na podstawie przedstawionego niżej opisu rozpoznaj krainę geograficzną:

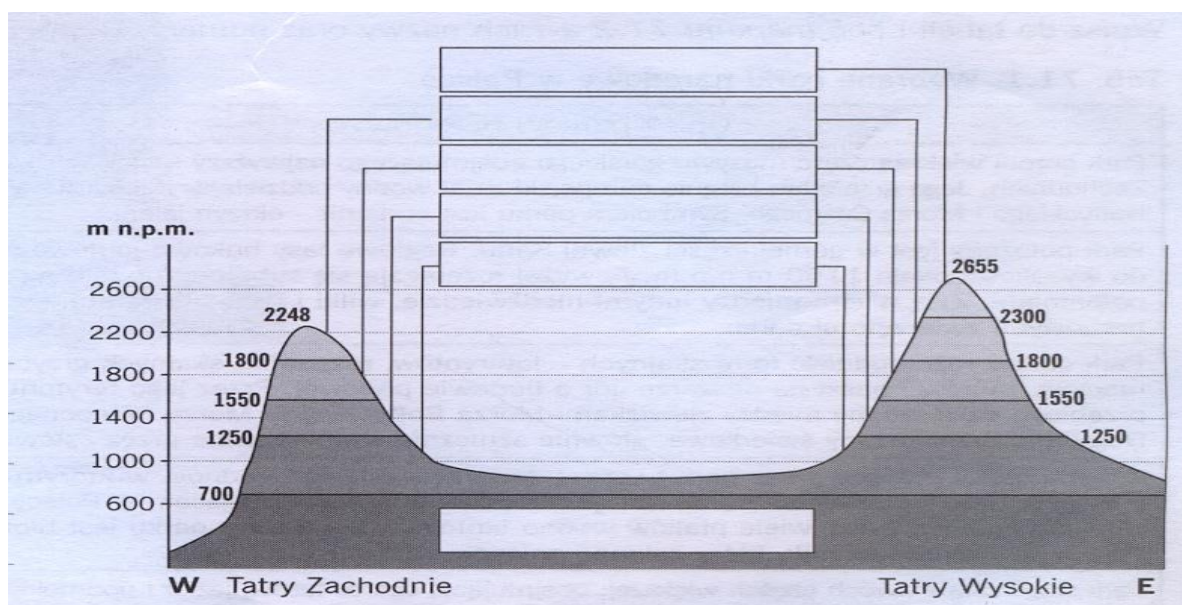
„Kraina jest wschodnią częścią dużej jednostki regionalnej o charakterze młodoglacjalnym, której północne i południowe granice wyznaczają pradoliny. Charakterystyczną cechą krainy są ciągi jezior rynnowych tworzących często długie szeregi. Znajduje się w obszarze o ograniczonych ilościach opadów co przyczynia się do znacznego deficytu wilgoci.”

- A. Pojezierze Suwalskie,
- B. Pojezierze Lubuskie,
- C. Pojezierze Kaszubskie,
- D. Pojezierze Kujawskie.

Zadanie 14. (0 – 1)

Korzystając z zamieszczonego rysunku, wybierz zdanie, które prawidłowo opisuje kolejność pięter roślinnych w Tatrach (od najniższego do najwyższego):

- A. pogórze, regiel dolny, regiel górny, kosodrzewina, turnie, hale,
- B. regiel dolny, regiel górny, pogórze, kosodrzewina, hale, turnie,
- C. pogórze, regiel dolny, regiel górny, kosodrzewina, hale, turnie,
- D. pogórze, regiel dolny, regiel górny, turnie, kosodrzewina, hale.

Zadanie 15. (0 – 1)

Czynnikiem klimatotwórczym nie jest:

- A. ukształtowanie powierzchni,
- B. szerokość geograficzna,
- C. wysokość nad poziomem morza,
- D. usłonecznienie.

Zadanie 16. (0 – 1)

Owoc to organ roślinny chętnie zjadany przez zwierzęta. Szczególnie ulubionym przez nie typem jest jagoda. Spośród podanych owoców jagodą nie jest:

- A. czereśnia,
- B. ogórek,
- C. banan,

D. winogrono.

Zadanie 17. (0 – 1)

Poszczególnym funkcjom skóry oznaczonym literami A-D przypisz jeden element budowy wybrany spośród 1-5 dzięki, któremu skóra może pełnić daną rolę:

Funkcje skóry		Elementy budowy skóry	
A.	Chroni przed urazami mechanicznymi	1.	Receptory
B.	Chroni przed utratą wody	2.	Melanocyty
C.	Chroni przed przegrzaniem	3.	Gruczoły łojowe
D.	Chroni przed promieniowaniem UV	4.	Gruczoły potowe
		5.	Warstwa podskórna

A. Chroni przed urazami mechanicznymi	B. Chroni przed utratą wody	C. Chroni przed przegrzaniem	D. Chroni przed promieniowaniem UV

Zadanie 18. (0 – 1)

Która z podanych niżej właściwości wody umożliwia życie organizmom w ekosystemach wodnych zimą, kiedy temp. otoczenia spada poniżej 0°C?

- A. wysokie ciepło właściwe, które pozwala pochłonąć znaczną ilość energii cieplnej;
- B. duże napięcie powierzchniowe, w wyniku którego powstaje ciągła powierzchnia wody;
- C. podczas zamarzania, woda zwiększa swoją objętość, co powoduje, że powstający lód jest lżejszy od wody i pływa na jej powierzchni;
- D. działające siły adhezji czyli siły powierzchniowego przylegania cząsteczek wody do cząsteczek powierzchni naładowanych elektrycznie.

Zadanie 19. (0 – 1)

Porosty często są uważane za bioindykatory. Właściwość ta wynika z ich dużej wrażliwości na:

- A. niską wilgotność środowiska;
- B. wysoką temperaturę otoczenia;
- C. poziom tlenków węgla w atmosferze;
- D. obecność tlenków siarki w powietrzu.

Zadanie 20. (0 – 1)

Wybierz zdanie poprawnie opisujące budowę pszczoły należącej do owadów:

- A. ciało podzielone jest na dwie części tzw. tagmy: głowotułów i odwłok,
- B. na głowie znajdują się czułki, aparat gębowy ssący i oczy proste,
- C. posiada dwie pary przezroczystych skrzydeł, które w locie są sztywno połączone,
- D. ma chwytne odnóża, z licznymi ząbkami umożliwiającymi przytrzymywanie pyłku kwiatowego.

Zadanie 21. (0 – 1)

Wskaż odpowiedź, która pokazuje hierarchiczną budowę organizmu człowieka uporządkowaną od najniższego do najwyższego poziomu:

- A. tkanka mięśniowa, serce, układ krwionośny;
- B. tkanka nabłonkowa, układ oddechowy, płuca;
- C. kość, tkanka kostna, układ ruchu;
- D. układ wydalniczy, tkanka nabłonkowa, nerka.

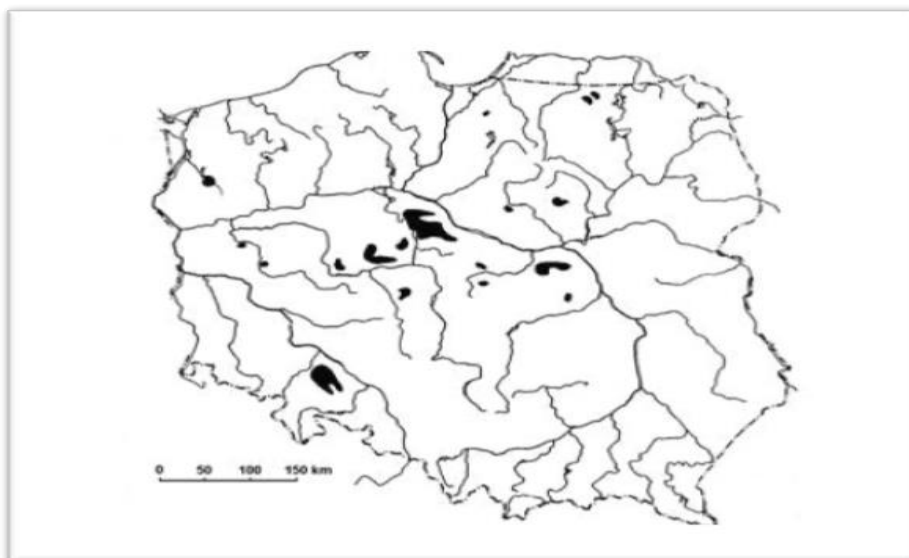
Zadanie 22. (0 – 1)

Spośród niżej podanych zdań opisujących znaczenie mchów w ekosystemach lądowych wybierz jedno nieprawdziwe:

- A. niektóre z nich należą do organizmów pionierskich i umożliwiają zagospodarowanie zdewastowanych terenów np. hałd odpadów górniczych,
- B. magazynują wodę z opadów atmosferycznych, dzięki czemu regulują gospodarkę wodną ekosystemów,
- C. pokrywają glebę zwartymi darniami co zabezpiecza ją przed erozją czyli wymyciem przez wodę i wywianiem przez wiatr,
- D. są ważnym elementem lasu tworząc w nim warstwę podszytu, w której znajduje pokarm oraz schronienie wiele gatunków bezkręgowców.

Zadanie 23. (0 – 1)

Wybierz właściwy genetyczny typ gleby, którego występowanie przedstawiono na mapie:

- A. czarnoziem,
- B. rędzina,
- C. czarne ziemie,
- D. bielica.

Zadanie 24. (0 – 1)

W którym z wymienionych regionów geograficznych znajdują się dwie atrakcje turystyczne: Mysia Wieża w Kruszwicy i Uzdrowisko Ciechocinek?:

- A. Pobrzeże Południowobałtyckie,
- B. Pojezierze Wielkopolskie,

C. Niziny Środkowopolskie,

D. Wyżyna Małopolska

Zadanie 25. (0 - 1)

Które z poniższych zdań jest prawdziwe:

A. w zimie noc trwa dłużej na Nizinie Szczecińskiej niż w Bieszczadach,

B. we Wrocławiu, każdego dnia w roku, Słońce góruje niżej nad widnokretem niż w Gdańsku,

C. na wschodnim krańcu Polski Słońce wschodzi o 60 minut wcześniej niż na zachodnim krańcu Polski,

D. w Polsce przez cały rok podczas górowania Słońca cień gnomonu wskazuje kierunek południowy.

